

161023 22a söndagen efter trefaldighet, 2:a årg. Björn Helgesson, kommenterad högmässa

Frälsningen

Först måste vi reda ut vad det är den här bonden stoppar ner i jorden. Kyrkan är ju inte en filial till Kvinnersta där man kanske får lära sig hur man ska odla vete och mjölka kor. Visserligen verkar Jesus beskriva hur man odlar vete, men det han vill säga är något helt annat. Vad är det då han pratar om? Det får vi veta genom att läsa vad han skrivit ett par sidor innan. I en helt annan berättelse han hittar på förklarar han att utsädet, alltså fröna, som stoppas i jorden syftar på ordet som predikas. Jorden där utsädet sås är människors hjärtan.

Nästa fråga blir då vad det är för ord han talar om. För att förstå det får vi bläddra till ett tredje bibelställe, nämligen Johannes-evangeliets första kapitel. Där står några av de vackraste orden i bibeln. Lyssna! "*I begynnelsen fanns Ordet, och Ordet fanns hos Gud, och Ordet var Gud.*" Läser man vidare i detta stycke framgår med all tydlighet att Ordet och Jesus är samma sak. Så här står det: "*Ordet blev människa och bodde ibland oss, och vi såg hans härlighet, en härlighet som den ende sonen får av sin Fader.*" Vi har nu fått veta att utsädet bonden sprider ut över åkern är ordet som predikas för människor och vi har fått veta att detta ord är Jesus själv.

På detta sätt är allt i bibeln sammanbundet. Den ena texten förklarar den andra även om ett ords betydelse på ett ställe inte alltid direkt kan överföras till ett annat sammanhang. Att se dessa samband och tydliggöra dem är predikans uppgift. Man kan säga att predikans uppgift är en enda, nämligen Jesus, ja, hela kyrkans uppgift kan sammanfattas med personen Jesus. Han är målet med och drivkraften till allt kyrkan ska syssla med. Det finns mycket viktigt man kan göra, men kyrkans enda ärende är Jesus. Allt kyrkan ägnar sig åt ska prövas mot frågan om det driver Kristus, för att använda en ålderdomlig formulering. Jag menar då inte att man ska driva med Jesus, utan att det kyrkan gör ska visa på Jesus, lyfta fram Jesus och hjälpa oss att ta emot honom. Mycket bra kan man ägna sig åt: fredarbete, socialt umgänge, Bach eller dataspel, men allt ska starta och sluta i Jesus om kyrkan ska ägna sig åt det. I Johannes evangelium kapitel 14 vers 6 kan vi läsa att Jesus säger om sig själv: *Jag är vägen, sanningen och livet. Ingen kommer till Fadern utom genom mig.* Han säger alltså inte: Jag är en möjlighet bland andra. Det säger han inte.

Svenska kyrkan beskriver ofta sitt uppdrag som fyrfaldigt: att fira gudstjänst, bedriva mission, diakoni och undervisning. Men uppdraget kan även sammanfattas med ett enda ord: Jesus. Allt strålar ut från honom och visar hän mot honom. Jag tror mig veta att när Mats nu förbereder vår stora musikaliska höstsatsning: Mozarts Requiem, så tänker han: Jesus. Likadant när Lena-Marie trycker agendor till gudstjänsten eller damsuger kyrkan. Hon tänker: Jesus. Jag kan snart tyckas lite tjugig i mitt upprepande, men saken kan inte sägas för ofta eftersom kyrkan hela tiden riskerar att förlora sitt fokus och börjar säga: Det vi gör kan väl vara bra ändå. Då har man missat målet. Däremot är sätten att förkunna Jesus oändligt många som vi sjunger i psalm 61: tjänsterna är många, Herren är en, Herren Jesus Kristus. Jesus är Guds ärende i världen, genom kyrkan och varje kristen. Ofta utan uttalade ord, men i handlingar. Ändå har det talade ordet en central ställning.

Bibeln är den tillgängliga källan för kunskap om Jesus, men bibelordet måste förkunnas, det måste få kläder, för att kunna hamna i vårt hjärta. Handlingarnas och det talade ordets förkunnelse. För Martin Luther var det en avgörande insikt att Ordet måste förkunnas för att släppa ifrån sig sitt innehåll. Det handlar om att våra inre, vår personlighets centrum, det som i bibeln kallas för människans hjärta måste beröras. Det är så riktig tro föds och upprätthålls. *"Förkunna ordet, träd upp i tid och otid, vederlägg, tillrättavisa, vädja - tålmodigt och med ständig undervisning"*, skriver Paulus i andra Timotheusbrevet kapitel 4 vers 2..

I Svenska kyrkans gudstjänster följer därför efter läsningarna ur bibeln vanligen ett tal, en uttolkning. Det vi kallar predikan. Hur denna är utformad har varierat över tid och mellan predikanterna. När jag utbildades till präst sa man att jag först skulle göra en samtidsanalys för att fånga upp dagsaktuella frågor och stämningar, sedan skulle jag göra en textanalys av bibeltexterna. Därefter skulle dessa två analyser vävas samman till en predikan. Om den handlade om Jesus var inte det avgörande. I klassisk luthersk förkunnelse i Sverige har man däremot betonat att det skall vara balans mellan lag och nåd så att varje gudstjänstbesökare skulle få med sig något hem i sin mentala korg. Den stora tämligen likgiltiga massan ska få med sig ord som visar på vilka krav Gud har på oss medan de som väckts till tro ska få med sig tröstens ord. Alltid ska Jesus vara i centrum. Det nu aktuella predikoidealet är det som kallas "storytelling", d v s att man ska berätta en intressant historia som griper församlingen. Den kan handla om Ronja rövardotter eller skildra en båtflyktings liv. Om Jesus nämns eller inte är mindre avgörande. Så skiftar idealen över tid. Men bibelordet finns hela tiden kvar och manar oss att oavsett retoriska ideal förkunna Ordet d v s Jesus. Och det är i vad mån Jesus förkunnas som avgör om församlingen skall säga Amen eller inte efter predikan. Det är egentligen inte prästens uppgift att säga amen.

Vår relation med Jesus är livsviktig, ja det viktigaste i livet. Jesusorden XX läste från Markus fjärde kapitel talar om att säden som såetts i marken ska skördas. Jesus vill fastna i vårt inre och bli det viktigaste i livet. Då följer evigt liv, fred, gemenskap och allt annat av stort värde. Då kan Gud skörda kärlekens gärningar hos oss. Temat för denna söndag är "Frälsningen". Det ordet betyder räddning. Om en människa hamnar i Svartån och håller på att drunkna ska vi kasta i en frälsarkrans till henne. En livboj. Annars är risken stor att hon drunknar. På samma sätt myllas hela tiden Ordet, som är Jesus, ner i oss människor, precis som bonden myllar ner säd i jorden. I Romarbrevets tionde kapitel vers 14 står det: *"Men hur ska de kunna åkalla den som de inte kommit till tro på? Hur ska de kunna tro på den de inte hört? Hur ska de kunna höra om ingen förkunnar? Så bygger tron på förkunnelsen och förkunnelsen på Kristi ord."* Jesus är kyrkans enda ärende. Vårt uppdrag är att rädda varandra från att drunkna genom att i handling, och ibland med ord, förkunna Jesus för varandra och hela världen.